

له پشته وه سیناریوی شه پریکی دیکه له روژه لانی ناغین داده پریژری

له پشته په رده وه تارمايیک له نیوان بیروت، قاهره، ریان، پاریس، واشنتن، لهنده، تلن بیب و برلین دا له هاتوچ دایه. په یامه کان نامی کورکرو بژ بیروتی پپته ختی لوبنان دهاویژن و ناماژه به هه لگیرسانی شه پریکی نوی له روژه لاتی ناوهراسندا دهکن، له شه په مینای شه پریکی دیکه نابی، شه پری که مه رشکپنه و ناگره که شی رووبه پریکی به رفراوانی ناوچه که دهسوتیتی.

له واله کان دلین: له دواين سهردانی سهد حهریری سهرؤکی حکومه تی لوبنان بؤ قاهره، حوسنی موبارهک به گویندا چرپاندویه تی و پنی گوته: هره شه کانی ئیسرائیل دزی لوبنان راشکاوو سهختگیرن.. رهوش و هؤکاره کانی جهنگی داهاتو، ناماده، ئیسرائیل به دواي بیانیوه دهسپیکرندا دهگه ری. تکایه ناگاتان له خوتان بی!

سهرکرده کانی ئیسرائیل دلین: حزبوللا چهک دهکری و سیسته می بالستی خوی گه وره دهکات، جا بهر له وهی حزبوللا دهست به ویران کردنمان بکات، پویسته له سرمان کوکه کانی چهک تیکوپیک بدین!

سهرؤکی حکومه تی ئیسرائیل له دواين گه شته کانی خویدا بؤ ولاتانی ئه وروپادا، درکاندویه تی که ئیدی له بهرانبهر هیزی موشه کی حزبوللادا بیدهنگ نامینینه وه. ناتانماهؤ گوئیوه تی: حزبوللا هه شتا هه زار موشه کی هیه، دوروی 360 کیلومتره درؤن!

هاوکات له گهل ئه و نامه و په یامانه دا، ئیسرائیل مانؤری عهسکه ری وشکایی و دهریایی و هه وایی به هه و به شی له گهل سوپای ئه مریکا به ریوه دهبات و بهرگری خوی به هیتر دهکات. دهزگه کانی ناسایشی ولاتانی

ئیسرائیل رووبه پرووی پپنج هه ره شه ده بیته وه، له و انیش بریتین له: ئیران، سوریه، حزبوللا، حه ماس و جیهادی جیهانی. عاموس گوئیوی سالی 2010 حزبوللا دهگاته لوتکه ی تواناکانی خوی، واته ئه مسال دهگاته بهرترین ناست و پپنج بهرانبهر گه شه به تواناکانی خوی ده دات، به و پپه بی ئه مسال حزبوللا ده بیته خاوه ن چه کی پپشکه وتوو. هه ر ئیستا توانای حزبوللا له هه زاران شه پریکی هه مشقپیکرو پیکدی. هه ر به گوته ی حه سه ن نه سروللا ئه و حزبه چوار سال له مه و بهر، بیست هه زار موشه کی هه بووه. ئه و موشه کانه جزواوچورن، له کاتیؤ شاوه تا دهگاته موشه کی بله رز که توانای برینی 200 کیلومتره هیه، هه رچه نده ئه و موشه کانه به باشی نامانجی خویان ناپیکن، به لام موشه کی فه جری سی که موشه کیکی مام ناوه ندیه و ماوه کی 45 کیلومتره له کاتیؤ شا پپشکه وتوو تره و دروستکراوی ئیرانه، ههروهه موشه کی فهرجری پپنج که 75 کیلومتره دهربری و

دروستکراوی ئیرانه، موشه کی خه بیر که موشه کیکی دریزه و لوتکه یه کی ته قینه وه ی به هیزی هه یه و ده توانی 100 کیلومتره بری، موشه کی بله رزی 1 موشه کیکی دوره او یزه و بالیستی نیه، دریزه کی 8 مه تره و ده توانی 120 کیلومتره بروات، موشه کی بله رزی 2 موشه کیکی قورسه و کاریگه ری زوره.

مؤسادی ئیسرائیل دانسی به وه داناوه که توانای حزبوللا له ناستی ده ولت دایه نه ک ریکخراویکی تیرؤریستی. ستراتیؤوانای سهر بازی ئیسرائیل دلین: سهرکه وتنی ئیران له پیتاندنی یؤرانیؤم و بهرهمه پتانی کلاوه ی ناوه کی، سهرکه وتنی حزبوللا له بنیاتانی هیزی سهر بازی پپشکه وتوو، سهرکه وتنی سوریا له پپشخستی توانای موشه کی بالستی و سهرکه وتنی بزوتنه وه ی حه ماس له گه شه پیتاندنی موشه که ناوچه یه کانی خوی که ده توان 45 کلم برؤن، قه واره ی ئیسرائیل له نیو چوارگوشه ی ناگرین داده سنین، بیدهنگی له بهرانبهر ئه و چوارگوشه یه

ده بیته هؤی ناگره بردان له مالی ئیسرائیل. سیاسه تمه داران ده لین: تا ئیسرائیل خوی رادهستی کات بکات، چوار گوشه ی ناگرین توانای سهر بازی خوی به هیزو پته وتر دهکات و زیاتر تهنگی پپه لده چنی، بویه پپویسته ئه و چوارگوشه یه به سینهاریزی جزواوچور هه لته کیندری.

له و بواره دا ئه مریکا هاو رامانی ئیسرائیل، بویه بریاری داوه چاوه هاوپه یمانیتی خوی له گهل ئیسرائیل دا بخشینیتیه وه، هه ر بویه شه له ناکاوا د رایگه یاند که شه پری عیراق کوتابوووه و بزوتنه وه ی تالیانیش له شانؤی سیاسی ئه فغانستاندا پپشوازیان لیده کری.

چاودیران پپیانوایه، کردنه وه ی بهر هه کی دیکه ی شه له روژه لاتی ناوهراسندا، واده خوازی که هه ردو و ده رگه ی عیراق و ئه فغانستان داخراو بن، ئه گه ر سینهاریزی سوتانیک نوی له روژه لاتی ناوهراسندا نه بی، ئیداره ی ئه مریکا ئه و هه نگاهه هه لناگریته وه! بیگومان جهنگی داهاتوو فره لایه ن ده بی.

هه رچه نده حکومه تی ئه مریکا تیشکی سه وزی بؤ لیدانی کوره ی ناوه کی ئیران به ئیسرائیل نه داوه، به لام دواين مانؤری سهر بازی نیوان سوپای ئه مریکا و ئیسرائیل، پرچه ک کردن و پیدانی موشه کی دژه موشه که، ههروهه ها سهردانی وه زیری بهرگری ئه مریکا بؤ ته لئه بیب و سهردانی سهرؤکی ئه رکانی ئیسرائیلی ئه شکینازی بؤ واشنتن که له گهل خویدا وشه ی نه پنی دهسپیکری هیرشکردنه سهر ئیرانی بر دبوو، هه موویان ناماژن و په رده له سهر ناستی ها ههنگی نیوان ته لئه بیب و واشنتن لاده دن. به گویره ی هه ندیک توژینه وه ی

سهر بازی و ناسایشی، عه قلی سهر بازی ئیسرائیل و ئه مریکا پپیانوایه که شه پ دژ به ئیران، شه پری دژ به حزبوللا یه، شیمان هیرشکردنه سهر کوماری ئیسلامی ئیران بکات. واپشینی ده کری کاتیک هیرش ده کریته سهر ئیران، راسته وخؤ کاردانه وه ی سهر بازی له لوبنان به دواوه دیت. ئه گه ر واشنتن خوی بؤ ئیران ته رخان بکات، ده بی ئیسرائیل خوی بؤ لوبنان ته رخان بکات، له میانه ی ستراتیؤی دوانه ییدا ئیسرائیل ده توانی هیزی پیاده بگه یه نیته ناو لوبنان و به یه کجاره کای سه کوی موشه که او یزی حزبوللا ویران بکات. دابه زاندنی سهر باز له ناوچه ی بیقاعی لوبنانی ده بیته هؤی ریگرن له گه یشتنی هاوکاری سهر بازی سوریا بؤ حزبوللا، به گویره ی ئه و لیکدانه وه یه، بهر ه ی سوریه ته نیا پاریزگاری بؤ ده مینیتیه وه، به لام هه رچی بزوتنه وه ی حه ماسه به هؤی دیواری کاره بایی ئیسرائیل و دیواری ناسنینی میسر بیدهنگ ده کری.

ئیسرائیلیه کان پپیانوایه که شه پری داهاتوو یه کلاکه روه وه لیبواونه ده بی. ئه وه ش له ری گؤرینی تاکتیک و مسؤگه رکردنی ستراتیؤوه دهست پیده کات. ئیسرائیلیه کان خویان بؤ گه یاندنی پشتیوانی جهنگی ناماده کردوه، به لام نیگه رانی ئه ون نه وه ک له عیراق بهر هه کی دیکه ی جهنگ له دژیاندا بگریته وه و لیکدانه وه کانیا ن ناوه ژوو بکاته وه.

ویرای هه موو ئه وانه شه وه شیمان ه ی سوتاندنی روژه لاتی ناوه راست به ناگریکی دیکه ده کری.

هیمن عه لی

گرفته سنووریه کانی عیراق له گهل ئیران و کویت دا

کپشه وگرفته سنووریه کان له روژه لاتی ناغیندا له نیوان زوربه ی ولاتانی ناوچه که له نارادایه، وه ک سوریا و تورکیا له سهر شاری ئه سکه نده رونه و ئیران و ئیمارات له سهر دورورگه کانی 'ئهبو موسا و تونبی گه وره و تونبی کچکه' و عیراق کویت له سهر کیلگه نه و تیه کانی رومیله، به لام ململانی نیوان عیراق و ئیران له سهر شاری شه تی عه رب و کیلگه نه و تیه کانی سنووری نیوان هه ردوو ولات، له

ناو بژی له نیوانیاندنا بکات وه هه ردوولا ریکه و تننامه یه کیان مژرکرد، که به ریکه و تننامه ی جه زائیر ناسراوه و به گویره ی ریکه و تننامه که ئیران مافی ته وای له ئاوی شه تی عه ره بیدا هه یه، واته عیراق رازیبوو دهسکاری ریکه و تننامه ی 1937 بگریته، به مه رچیک حکومه تی ئیران یارمه تی بزاقی رزگاریخوازی کورد نه دات، به لام دواي روخانی شا و دامه زاندنی کوماری ئیسلامی ئیران، سهرؤکی عیراق له 17 ی مانگی ئه یلسولی 1980 ریکه و تننامه که ی هه لوه شانده وه، واته پپنج روژ پپش هه لگیرساندن شهری نیوان عیراق و ئیران، ههروهه خوزستان لایه نیکی دیکه ی کپشه سنووریه کانی نیوان هه ردوو ولاته، که ئه و هه ریتمه به ده وله مندترین ناوچه نه و تیه کانی ئیران داده ریته.

ههروهه ها له سالانی (1960-1969) جاریکی دیکه کپشه که سهریه لادایه وه، ههروهه ها له سالی 1980 ش مه سه له که جاریکی دیکه هاته گؤری. کپشه ی سنووری نیوان عیراق و کویت: له 19 ی حوزه ییرانی 1961 بووه ده وله تیکی سهر به خؤ، هه فته په ک دواي ئه وه 'عه بدولکه ریم قاسم' سهرؤکی عیراقی ئه وکات، دواي کویتی کرد و گوئی کویت به شیکه له خاکی عیراق و له سهرده می عوسمانیه کاندنا سهر به فه رمانزه وایی به سره بووه. پاش راگه یاندنه که ی 'عه بدولکه ریم قاسم' به ریتانیا هیزه کانی خوی ره وانه ی کویت کرد، به لام له مانگی تشرینی په که م هیزه کانی به ریتانیا کشانه وه و هیزه کانی ولاته عه ره بیه کان جیگایان گرتوه، له تشرینی دووه می 1963 له سهرده می سهرؤکی عیراق 'عه بدولسه لام عارف' عیراق به فه رمی دانی نا به سهر به خوی کویت و له سالی 1969 عیراق ئه و مافه ی

پندرابوو که هیزه کانی به شیوه یه کی کاتی له ناو سنووری کویت و کویتیدا و لیژنه که ی ئه نجوومه ن بریاریدا که ناوچه ی سه فوان سنووری نیوانیان بیت، به مه ش به شی زوری کیلگه نه وتی رومیله بهر کویت که وت، ئه وه بوو عیراق دواي سالیک واته له 1994 رازیبوو له سهر ئه م سنوره.

وه رگپرائی: محمده سلیمان عه باس

سهرچاوه:

النزاع و عدم الاستقرار فی الشرق الاوسط، ناجی بن عاد/ ترجمت: محمد النجار/ الاردن